

БІБ  
ВДВ

За редакцією  
Н.М. Руденко, І.Г. Лебідя, І.М. Ємця



**ВЕДЕННЯ  
ДОРОСЛИХ ПАЦІЄНТІВ  
ІЗ ВРОДЖЕНИМИ  
ВАДАМИ СЕРЦЯ**

УДК 616.12-089:616-007-053.1+616-053.81+616-008.1

В 26

Ухвалено та дозволено до друку Вченю радою ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України» (протокол № 2 від 26 лютого 2018 року).

Рецензенти:

**Руденко К.В.** д.мед.н., спеціаліст групи експертів МОЗ України за напрямом «Кардіологія. Хірургія серця і магістральних судин»;

**Жовнір В.А.** д.мед.н., головний лікар ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України».

В 26

**Ведення** дорослих пацієнтів із вродженими вадами серця. / за ред.: Н.М. Руденко, І.Г. Лебідя, І.М. Ємця – К.: LAT&K, 2018. – 180 с.

ISBN 978-617-7061-62-4

В методичному посібнику використані рекомендації Європейського товариства кардіологів, що присвячені веденню дорослих із вродженими вадами серця та магістральних судин, висвітлено сучасний погляд на оптимізацію кардіологічної допомоги таким хворим. Дане видання буде корисним для кардіологів, терапевтів, дитячих кардіологів, лікарів функціональної діагностики кардіохірургів, анестезіологів, лікарів загальної практики-сімейної медицини.

УДК 616.12-089:616-007-053.1+616-053.81+616-008.1

ISBN 978-617-7061-62-4

© Н.М.Руденко, І.Г.Лебідь, І. М. Ємець, 2018

## ЗМІСТ

	Стр.
1. Перелік умовних скорочень та позначень	6
2. Вступ	8
3. Загальні положення	10
3.1 Розповсюдженість вроджених вад серця у дорослих та організація медичної допомоги	10
3.2 Методи діагностики	11
3.2.1 Ехокардіографія	12
3.2.2 Магнітна резонансна томографія серця	13
3.2.3 Комп'ютерна томографія	14
3.2.4 Навантажувальні тести	15
3.2.5 Катетеризація серця і судин	16
3.3 Методи лікування	19
3.3.1 Серцева недостатність	19
3.3.2 Аритмії та раптова серцева смерть	19
3.3.3 Хірургічне лікування	21
3.3.4 Ендovаскулярне лікування	21
3.3.5 Інфекційний ендокардит	21
3.4 Соціальні питання	23
3.4.1 Фізичні вправи і спорт	24
3.4.2 Вагітність, контрацепція і генетичне консультування	24
4. Особливості медичної допомоги при окремих вроджених вадах серця	28
4.1 Дефект міжпередсердної перегородки	28
4.2 Дефект міжшлуночкової перегородки	36
4.3 Атріовентрикулярна комунікація	43
4.4 Відкрита артеріальна протока	49
4.5 Аортальний стеноз	53
4.5.1 Клапаний аортальний стеноз	53
4.5.2 Надклапаний аортальний стеноз	60
4.5.3 Підклапаний аортальний стеноз	64

4.6	Коарктація аорти	68
4.7	Синдром Марфана	75
4.8	Обструкція вихідного тракту правого шлуночку	81
4.9	Аномалія Ебштейна	90
4.10	Тетрада Фалло	97
4.11	Атрезія легеневої артерії з дефектом міжшлуночкової перегородки	109
4.12	Транспозиція магістральних артерій	116
4.12.1	Операція атріального (передсердного) переключення	117
4.12.2	Операція артеріального переключення	122
4.12.3	Операція Растеллі	125
4.13	Вроджена коригована транспозиція магістральних артерій	128
4.14	Одношлуночкове серце	134
4.15	Пацієнти після операції Фонтена	144
4.16	Кондуїт між правим шлуночком і легеневої артерією	152
4.17	Синдром Ейзенменегера	156
4.18	Ведення пацієнтів з ціанотичними вадами серця	160
5.	Підсумки	168
6.	Список літератури	170